

NI ÄR JORDENS SALT OCH VÄRLDENS LJUS

■ Tidsram: 20-25 minuter

Matt 5:13-16

Ni är världens ljus

Ni är jordens salt. Men om saltet mister sin kraft, hur skall man få det salt igen? Det duger inte till annat än att kastas bort och trampas av människorna.

Ni är världens ljus. En stad uppe på ett berg kan inte döljas, och när man tänder en lampa sätter man den inte under sädesmättet utan på hållaren, så att den lyser för alla i huset. På samma sätt skall ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er fader i himlen.

■ Övriga läsningar: Jes 58:7-10, I Kor 2:1-5

■ Bakgrund

Jordens salt? Idag används salt mest för att maten ska smaka bra. Men i Bibelns värld förekommer ofta salt, det användes bland annat i samband med offer ”och alla dina spisoffer ska du beströ med salt...” (3 Mos 2:13). Saltet krävdes vid offer, för att hindra ogräs, men hade också en viktig funktion för att förhindra att kött och fisk ruttnar. Det är denna bevarande och rensande funktion hos saltet som Jesus tänker på när han talar om jordens salt. Även i Markusevangeliet säger Jesus: ”Bevara er sälta och håll fred med varandra” (Markus 9:50). Vi kan tänka på att det vid saltandet räcker med en liten kvantitet, för att det ska få en stor effekt på kvalitén. Så länge vi hos oss känner ett styng i hjärtat, en brinnande längtan efter att få göra Guds vilja, så kommer saltet i våra liv inte förlora sin sälta.

Många studsar över orden: Ni är världens ljus. Visst är det väl Jesus som är världens ljus, skulle vi människor också vara det? Men Jesus tilltror oss att vi människor kan lysa, att vi kan sprida hans kärlek och hans evangelium. I kraft av vårt dop har vi fått gåvan att sprida värme och ljus på Kristi uppdrag och med Andens hjälp. Ett litet ljus räcker för att sprida ljus i ett stort, mörkt rum. Det ger oss hopp, att även en liten

insats kan göra stor skillnad. I dagens första läsning läser vi om frukterna av det goda handlandet: ”Då skall Herren svara när du kallar, när du ropar säger han: ”Här är jag” (Jes 58:9).

■ Ta med

En duk (gärna i den liturgiska färgen grönt), ett ljus (ert ”Kristusljus”) ett krucifix, en staty/ikon/bild på Kristus. Bibel, ev barnbibel. Ev: korg med hjärtan. Skriv ut och kopiera bilden som hör till dagens evangelium som barnen kan färglägga (finns i slutet av detta dokument). Salt, popcorn med och utan salt, ev ficklampa, dopljus. Ev. gula färgpennor för extrauppgift färgläggning.

■ VÄLKOMNA!

Se till att alla barn känner sig välkomna och sedda. Om det är möjligt hälsa personligt på varje barn redan i dörren (kanske kan ni vara flera ledare som hjälper till med det?).

Uppmärksamma särskilt de barn som är nya och se till att alla får lära sig deras namn.

Samla alla barn i en cirkel på golvet.

- Välkomna alla barn, roligt att se er här!
- La ni märke till vilken färg prästen hade på sin mässhake idag? (grönt)
- Varför var den grön? Jo, för att vi nu befinner oss i ”tiden under året”. (Visa gärna KPN:s kyrkoårsaffisch. [Här kan du beställa den.](#))
- Har någon haft födelsedag, eller kommer ha födelsedag snart?

Bjud in barnet att komma fram till mitten och säg:

- Grattis! Födelsedagen påminner oss om att Gud skapar var och en av oss för att han älskar oss, vi sjunger denna sång tillsammans för att komma ihåg det:
[*När Gud sade ordet som skapade dig*](#)

Hjälp barnet att tända ljuset.

- Varför tänder vi ljuset? Just det, Jesus, du är alltid med oss, men när vi tänder ljuset, då kan komma vi ihåg det Jesus sa: Där två eller tre är samlade i mitt namn, är jag mitt ibland dem.
- Vi gör korstecknet ihop: I Faderns och Sonens och den helige Andes namn.

Om barnen är under 5 år kan du bjuda in dem till att lyfta ikonerna av Jesus, titta på den och säga: – Hej Jesus, jag är, jag vill vara din vän.

■ SÅNG

Vi sjunger psalm 176 ur *Cecilia* med rörelser: *Du är hemliga vännen min*

*Du är hemliga vännen min,
du har hittat mig jag är din.
Jag vill gå med överallt där du går,
stå vid din sida och dig förstå.
Jesus jag är din.*

TEXT: ANDERS PILTZ

■ VÅRT FINA HJÄRTA

*Här presenteras ett förslag på hur denna lilla andakt kan utformas (se kommentar i inledningen).
Den får anpassas till gruppen och till situationen!*

- Nu ska ni få se vad jag har – titta, vad är det? (*Håller upp ett litet tyghjärta*)
- Nu ska ni få var sitt hjärta av mig att hålla i. (*Dela ut till var och en*)
- Hur känns det? (*Låt barnen komma med förslag*)
- Ja, det känns gott att ha ett sådant här litet hjärta i handen, lent och mjukt. Precis så lent och mjukt tycker jag att det känns inuti när man tycker riktigt mycket om någon. Eller när jag vet att någon tycker om mig.

(Invänta respons, kanske barnen vill nämna någon de tycker om t ex)

- När jag tänker på hur mycket Jesus älskar mig, då känns det också gott (mjukt/lent) inuti.
- Då vill jag ge något tillbaka till Jesus. Jag tänker att vi alla kan ge Jesus våra hjärtan.
- Titta på hur jag gör, så kan ni göra likadant.

Kateketen ställer sig på knä framför bilden av Jesus och lägger lugnt och stilla sitt hjärta i korgen. Hjälp barnen att ett i taget, i lugn och ro göra likadant. Det får dock aldrig bli ett tvång. Om ett barn inte vill ge ifrån sig hjärtat kan man säga:

- Då får det hjärtat ligga och ha det skönt i din hand idag. Kanske du kan ge det till Jesus nästa gång?

När alla satt sig säger kateketen:

- Nu knäpper vi händerna och ber: Tack Jesus, att du har oss kär.

■ DAGENS TEMA: NI ÄR VÄRLDENS LJUS

- Idag ska vi höra vad Jesus berättar för oss, han talar om något som vi alla vet vad det är. Nu ska ni få gissa...

Be barnen hålla fram händerna så att de bildar en liten skål (visa för dem hur det kan se ut) och sedan blunda. När alla blundar (det är ok om några inte vågar) så delar du ut pyttelite salt till var och en. När alla fått så ber du dem öppna ögonen och smaka.

- Vad var detta? (lyssna på barnens svar)
- Varför är salt bra att ha? Lyssna och hjälp till med svar: vår kropp kan inte klara sig utan salt, exempelvis när vi svettas, så försvinner saltet ut genom kroppen, då måste vi få nytt salt i kroppen igen. Mat smakar tråkigt utan salt. Förr i tiden var man tvungen att salta maten om man ville att den skulle hålla länge. På den tiden var saltet något dyrbart och alla visste att det var livsnödvändigt. Dessutom användes salt för att stoppa ogräset att växa.

Popcorn med och utan salt

För att låta dem känna skillnaden i smak när något saknar salt kan du först erbjuda dem popcorn som är osaltade (du måste få tag på den gamla typen av popcorn som man själv poppar i en gryta, för de popcorn man gör i micron är redan saltade), och sedan de vanliga, saltade sorten. Visst är det skillnad!

- Sjung [Halleluja](#)

*Halleluja, halleluja prisa Gud.
Halleluja, halleluja prisa Gud.
Genom Ordet är han nära och vi ger honom all ära.
Halleluja, halleluja prisa Gud.*

Melodi: Klappa händerna när du är riktigt glad...

Läsning ur det heliga evangeliet enligt Matteus.

Barnen svarar: Ära vare dig Herre

Visa barnen hur man tecknar ett kors med tummen på

- pannan (Jesus, hjälp oss att förstå)
- munnen (Jesus, ge mig mod att bekänna), och

- hjärtat (för att vi ska bevara Guds ord i våra hjärtan), och så säger vi:
- ”Ära vare dig, Herre”.

Återberätta dagens evangelium och samtala med barnen samlade runt Jesus i er mitt.

- Idag sa Jesus att vi ska vara jordens salt. Hur kan vi vara det? (lyssna) Det finns en kraft i saltet, om det mister sin sälta så är det inte värt något. Då kommer all mat att smaka tråkigt och då får inte kroppen det salt som den behöver. Vi ska också behålla vår kraft i livet, ge sälta, göra så att livet smakar gott för andra! Vi ska också stoppa ogräs från att växa. Om något händer som inte är bra, då ska vi försöka stoppa det!
- Jesus säger också att vi är världens ljus.

Ta fram ett dopljus (om du saknar ett dopljus, välj något annat ljus som du ev dekorerar med ett kors eller ett tecken på Kristus).

- Vad är detta för ljus? Jo, när vi döptes, och prästen höllde vatten på oss i Faderns och Sonens och den helige Andes namn, så fick vi också ett eget dopljus som tändes för oss. Det betyder att Jesu ljus alltid lyser för oss.
- Vad händer när det är alldeles mörkt? (lyssna och komplettera: man ser inget, det kan kännas kallt, man kanske blir lite rädd...

Om ni har möjlighet kan ni mörklägga rummet och testa skillnaden med era levande ljus eller en ficklampa. Var dock försiktiga, så att inte barnen upplever detta som skrämmande.

- Hur känns det då när man tänder ett ljus? Man kan se igen, man får värme, man blir glad...
- Hur kan vi vara världens ljus? (lyssna och komplettera: man kan lysa upp för andra, man kan visa andra vägen, man kan värma andra, göra andra glada...)

Gåta

- Hur kan man snabbast fylla ett stort tomt rum? (låt barnen gissa: med sand, med stora stenar...?)
- Nej, med ett enda, litet ljus blir hela rummet fyllt med ljus på en gång!.

■ SÅNG

Förslag på lämpliga sånger med länkar till KPNs youtubekanal kan du hitta här:

<https://kpn.se/resurser/sjung-med-barnen>

Övriga sånger som passar till dagens tema:

- [*Du är vårt ljus, o Jesus Krist*](#)
- [*Du omsluter mig på alla sidor*](#)
- [*Jesus från Nasaret går här fram*](#) (Cecilia 61)

■ EXTRA AKTIVITETER

- Färglägg den bild på ett ljus som finns i slutet av detta dokument. Förbered så att det finns tillräckligt med gula färgpennor!
- Blindbock: låt några barn få bindel för ögonen och låta sig bli ledda av andra barn. Samtala om hur det kändes att vara blind och hur viktigt det var att kunna lita på den som leder. På samma sätt inser vi att vi verkligen behöver Jesu ljus i vårt liv och vi behöver också komma ihåg att andra ska kunna lita på oss när de behöver hjälp.

■ AVSLUTNING

Samla barnen, stå på knä och be:

Tack Jesus, för att ditt ljus alltid lyser för oss!

Vill någon av barnen formulera egna böner?

Vi börjar med tack-böner, vad vill vi tacka för?

Vad eller vem vill vi be för?

Upprepa gärna barnens ord och lägg till: Herre, hör vår bön.

Sjung *Fader vår* tillsammans, gärna med rörelser. [Här ser du hur det kan gå till.](#)

Avsluta med att tacka alla för att de har kommit och välkomna dem tillbaka till nästa gång! För den grupp som haft samlingen parallellt med ordets liturgi uppmanas nu barnen att tyst och stilla gå tillbaka till mässan. Hör med kyrkoherden, många anser att det passar bäst i samband med att kollekten samlas in.

NI ÄR JORDENS SALT OCH VÄRLDENS LJUS

